

Dušek, Libor: *Trojí tvář Váchánu: proměny tradičního způsobu života horalů žijících na území Afghánistánu, Tádžikistánu a Pákistánu*, Praha: FF UK, 2016, 222 s.

Dizertační práce Libora Duška se zabývá v našem prostředí stále méně známou etnicko-jazykovou skupinou Váchánců, žijících v oblasti pamírsko-hindúkušského horského uzlu na území Afghánistánu, Tádžikistánu a Pákistánu.

Práce není pouhou kompilací odborné literatury, ani se nejedná pouze o práci historickou. Výzkum tématu se kromě teoretického zázemí opírá především o dlouhodobé terénní výzkumy v daných oblastech, tedy Tádžikistánu, Afghánistánu a Pákistánu. Dlouholetost výzkumů autorovi umožnila spolupracovat s úctyhodným množstvím informátorů, což se zcela jistě velmi pozitivně odrazilo ve výsledcích jeho bádání. Vyzdvihnout je nutné zvláště provedení výzkumů v posledních dvou jmenovaných lokalitách, vzhledem k jejich komplikované dostupnosti z politického a bezpečnostního hlediska. I přes tyto obtíže a tehdejší, poněkud vypjatou, situaci mezi Pákistánem a ČR (v době autorova výzkumu zde byly zadržovány dvě české turistky), byl Libor Dušek schopný realizovat výzkum v této oblasti, což samo o sobě svědčí o urputnosti jeho badatelského ducha.

Z práce přímo prýští nevídaný zájem o zvolené téma, všechny kapitoly jsou velmi pečlivě zpracovány, nezaznamenávám mezi nimi žádnou disproporci. Zvláště bych ocenila propracovanost kapitol týkajících se metodologie, v nichž se odráží nejen autorův entuziasmus, ale rovněž vysoká odbornost a znalost teoretických východisek. Autor zde podrobuje analýze různé přístupy, přemýšlí o nich, a je schopný je použít v praxi.

Cíle práce jsou jasně určeny, výzkumné otázky položeny a zodpovězeny. Snad by jen poslední výzkumná otázka „tradičních rituálů, zvyků a obřadů“ mohla být více specifikována.

Oslňující je rovněž seznam literatury. I zde autor dokládá svou vyčerpávající znalost tématu. Nalezneme zde mnoho zásadních, ale i méně známých prací v ruštině, angličtině a němčině.

Po formální stránce je dizertační práce bezchybná, bez závažných gramatických chyb, všechny zdroje jsou řádně a správně citovány. Za zmínku stojí i grafické zpracování a vlastní fotografie z výzkumů, které vhodně dokreslují jednotlivé kapitoly, a v neposlední řadě také váchánsko-český slovníček důležitých pojmů vyskytujících se v textu.

Text je rovněž velmi čtivý. Autor často přímo žongluje se slovy, někdy až do té míry, že se některé výrazy zdají být v odborném textu nepatřičné. Nicméně se jedná o autorův osobitý styl, bez něž by tato dizertační práce nebyla tím, čím je.

Vzhledem ke kvalitě zpracování a ojedinělosti tématu v našem prostředí, by si dizertační práce Libora Duška jednoznačně zasloužila knižní vydání.

Doporučuji k obhajobě!

V Praze dne 13. 6. 2016

PhDr. Tereza Hejzlarová, PhD.